

Onderwerp Ontwikkelingen drie warmtenetten Haarlem	
Nummer	2023/319895
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	PCM
Auteur	Pronk, J.
Telefoonnummer	023-5115227
Email	jpronk@haarlem.nl
Kernboodschap	De wereldwijde klimaatcrisis vraagt om zowel beperking van energieverbruik als vergroting van schone energieopwekking. Haarlem wil in 2040 aardgasvrij zijn. De gemeente werkt samen met bedrijven, bewonersinitiatieven en partners aan de beste oplossingen om onze huizen en gebouwen zonder aardgas te verwarmen. In Haarlem zijn momenteel drie warmtenetten (Schalkwijk, Waarderpolder en Ramplaankwartier) volop in ontwikkeling. De drie verschillen in omvang, soort en techniek. Zo leren we steeds beter wat werkt en hoe we sneller kunnen. De huidige economische onzekerheden hebben echter ook invloed. Dit heeft zijn weerslag op de ontwikkeling van de warmtenetten in het land. Met deze onzekerheden wordt ook om gegaan binnen de drie warmtenetten voor Haarlem. De drie warmtenetten kennen allemaal hun eigen dynamiek van ontwikkeling. In deze nota wordt een korte stand van zaken gegeven.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Beheer. De Informatienota geeft een update van de ontwikkelingen van de drie warmtenetten en de commissie wordt uitgenodigd voor een werkbezoek voor alle drie de warmtenetten, te beginnen met het warmtenet Schalkwijk d.d. 24 maart 2023.
Relevante eerdere besluiten	Energiesstrategie, januari 2019 (2018/876759) Duurzame Bronnen, juni 2019 (2019/393567) Governance, november 2019 (2019/691719) Voortgang-ontwikkeling-warmtenetten , februari 2020 (2019/942011) Vorbereidingen-oprichting-Haarlems-Warmtenetwerk , september 2020 (2020/443529) Informatienota oprichting Haarlems Warmtenetwerkbedrijf (HWN) (2021/0070798) Informatienota voortgang ontwikkelfase warmtenet Schalkwijk (2022/0721076) Informatienota voortgangsbesluit herijking warmtoplossing, uitwerking decentrale variant (2022/920693)

Besluit College d.d. 21 maart 2023	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,
---------------------------------------	--

1. Inleiding

Haarlem werkt hard aan het aardgasvrij maken van de stad. Daartoe heeft de raad kaderstellende besluiten genomen over duurzame warmtebronnen, betaalbaarheid en over de governance (besturing) van warmtenetten. Op dit moment zijn drie warmtenetten in Haarlem in de ontwikkelfase: Schalkwijk, Waarderpolder en Ramplaankwartier.

In deze informatienota worden de ontwikkelingen rondom de drie warmtenetten toegelicht. De commissie Beheer wordt uitgenodigd voor een werkbezoek naar alle drie de warmtenetten, te beginnen met het Warmtenet Schalkwijk op 24 maart 2023.

2. Kernboodschap

De wereldwijde klimaatcrisis vraagt om zowel beperking van energieverbruik als vergroting van schone energieopwekking. Haarlem wil in 2040 aardgasvrij zijn. De gemeente werkt samen met bedrijven, bewonersinitiatieven en partners aan de beste oplossingen om onze huizen en gebouwen zonder aardgas te verwarmen. In Haarlem zijn momenteel 3 warmtenetten (Schalkwijk, Waarderpolder en Ramplaankwartier) volop in ontwikkeling. De drie verschillen in omvang, soort en techniek. Zo leren we steeds beter wat werkt en hoe we sneller kunnen. De huidige economische onzekerheden hebben echter ook invloed. Dit heeft zijn weerslag op de ontwikkeling van de warmtenetten in het land. Met deze onzekerheden wordt ook om gegaan binnen de drie warmtenetten voor Haarlem. De drie warmtenetten kennen allemaal hun eigen dynamiek van ontwikkeling. In deze nota wordt een korte stand van zaken gegeven.

Ontwikkelen van een warmtenet is een complexe opgave

Het ontwikkelen van warmtenetten komt uit onderzoek bij verschillende steden naar voren als beste oplossing om woningen aardgasvrij te verwarmen. Het ontwikkelen van een warmtenet is echter een complexe opgave in verband met hoge investeringskosten, het verwerven van draagvlak en de risico's rondom de aansluit snelheid (de voltoop). Daarnaast is het wettelijk en bestuurlijk kader (de warmtewet, het aanbod aan subsidies) nog niet volgroeid. Voorbeelden in veel andere steden geven deze complexiteit goed weer. Het aanleggen van warmtenetten levert echter in Haarlem een zeer aanzienlijk bijdrage aan de in de routekaart gestelde doelen van de Haarlemse gemeenteraad voor 2030 en 2040.

Warmtenet Schalkwijk

Samen met woningcorporaties Elan wonen, Pré wonen en Ymere, netwerkbedrijf Firan en warmteleverancier EQUANS wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een warmtenet in Schalkwijk. De bedoeling is dat de drie corporaties hun 5200 gestapelde corporatiewoningen in de wijk aansluiten op dit warmtenet. Het warmtenet wordt gefaseerd in 7 clusters uitgerold. Het eerste cluster van dit warmtenet ligt in Meerwijk en omvat 1750 corporatiewoningen. Binnen de onzekerheden van een veranderende wereld, wisselende energieprijzen en technische uitdagingen wordt door de 5 partijen gewerkt om in Q2 2023 voor dit eerste cluster een conditioneel investeringsbesluit te nemen dat voldoet aan de uitgangspunten en waarmee het Haarlems warmtenetwerkbedrijf (HWN) opgericht kan worden. De besluitvorming en ontwerp zijn afgestemd met de ontwikkeling van IVORIM.

Warmtenet Waarderpolder

In maart 2022 is de Europese aanbestedingsprocedure gestart voor de warmteconcessie Waarderpolder. De aanbestedingsprocedure nadert nu de afronding. De definitieve gunning en het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst wordt voor deze zomer verwacht. Met het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente, IndustrieKring Haarlem (IKH) en het warmtebedrijf start de ontwikkelfase van het warmtenet. In de twee jaar daarna zal het warmtenet worden ontworpen, worden de vergunningen aangevraagd en worden de nodige eerste contracten met afnemers gesloten. Hierna kan de aanleg van het netwerk worden gestart.

Zonnewarmtenet Ramplaankwartier

In 2022 is door het ministerie van BZK een PAW subsidie toegekend aan het project, waarna de projectorganisatie van het initiatief nieuwe structuur heeft gekregen. De Stichting SpaarGas heet nu Stichting Zonnewarmte. De aardgasvrije oplossing voor het Ramplaankwartier zal dan ook een zonnewarmtenet zijn. Op 21 februari 2023 vond een succesvol wijkevent plaats met ruim 200 bewoners. De kernboodschap: maak je woning gereed voor het zonnewarmtenet. Via het online huisdossier ontvangen bewoners een aanbod, waarbij per woning de kosten in beeld zijn gebracht voor isolatie, PVT warmtepomp en aansluiting op het zonnewarmtenet. De inzet is om de eerste 200 woningen gereed te maken in 2023, waarna zij in 2024 kunnen worden aangesloten op het zonnewarmtenet. De gemeente heeft een garantie afgegeven voor de financiering van dit eerste deel van het warmtenet.

3. Consequenties

Warmtenet Schalkwijk

De 5 partners verwachten in Q2 een besluit te nemen over de realisatie van het eerste cluster. Vervolgens zal het college hierover een besluit nemen. Over de mogelijke financiële consequenties hiervan wordt een separaat voorstel aan de raad gestuurd.

Warmtenet Waarderpolder

Na de aanbestedingsprocedure tekent het college een samenwerkingsovereenkomst met het geselecteerde warmtebedrijf. Dit warmtebedrijf krijgt vervolgens 2 jaar voor de ontwikkeling van het warmtenetwerk. Hierna geeft het college een concessie af voor het aanleggen en exploiteren van het netwerk voor 30 jaar.

Zonnewarmtenet Ramplaankwartier

Na aanbesteding van het zonnewarmtenet vindt naar verwachting eind 2023 financial close plaats, waarbij moet worden voldaan aan de voorwaarden voor de garantstelling van de gemeente op het krediet bij de BNG. In hoofdzaak gaan deze voorwaarden om het aanbestedingsresultaat, de actuele rentestand en de 200 eerste deelnemers die willen aansluiten. Met het krediet bij de BNG en de PAW middelen kan dan het zonnewarmtenet in de eerste helft van de wijk worden aangelegd en de eerste 200 bewoners worden aangesloten. De gemeente Haarlem ziet het zonnewarmtenet als een kansrijke techniek voor andere Haarlemse wijken. Als de werking in het Ramplaankwartier is aangetoond kan de techniek door andere wijkinitiatieven worden gekopieerd. Dit geldt nu al voor de aanpak die in Ramplaankwartier is gevolgd. Ongeacht de techniek is de wijze van organisatie en participatie een voorbeeld voor veel andere Haarlemse wijken en kunnen andere initiatieven vergelijkbare ondersteuning vanuit de gemeente verwachten.

4. Vervolg

De commissie Beheer wordt uitgenodigd voor een werkbezoek voor het project Warmtenet Schalkwijk op 24 maart 2023. Werkbezoeken voor Warmtenet Waarderpolder en Zonnewarmtenet Ramplaankwartier worden georganiseerd later in de tijd.

5. Bijlage

- Agenda werkbezoek Warmtenet Schalkwijk d.d. 24 maart 2023 van 12:30 tot 14:00 uur.(reeds verstuurd aan de commissieleden)